egész hadsereg parancsnoksága ismét br. Philippovics kezében, Szerajevóban egyesittetett. Rambergh br. most az V. hadtest parancsnokságát vette át; a II. hadtest táborkari főnöke, Cornaró vezérőrnagy és a főhadiszállásnak még Broodban levő összes tisztjei legközelebb vissza fognak térni Szerajevóba.

Egyidejüleg örvendetes hirt is tudattak ama családokkal, kiknek hozzátartozói az okkupáló hadseregnél vannak; ugyanis e hó 16-tól kezdve az összes postaintézeteken csomagokat is fognak Bosznába szállitani. Hercegovinába b. Joannovics erélyes szervezési müködése folytán már nehány nap óta lehet csomagokat küldeni. Az erre vonatkozó hivatalos hirdetések legközelebb közzé fognak tétetni. Ezek egyuttal értesitésül szolgálhatnak kereskedőinkre nézve, kik a cs. és kir. csapatok számára szükséges cikkeiket a téli idényre most már mihamarább oda szállithatják.

Travnikból e hó 7-iki kelettel jelentik: A 26-ik gyalogezred egy zászlóalja harc nélkül bevonult Prozorba, ugyszintén ezen ezred két százada Rovnóba, az utóbbiak különben már visszatértek Bugotojba. János fhg. okt. 2-án békésen megszállotta Glamocsot; a lakosság előzékenyen viselte magát; a várban régi ágyuk találtattak és tömérdek lőszer. A 10-ik vadászzászlóalj Glamocsban marad. Vasárnap osztatnak ki a vitézségi érmek.

Dolni-Tuzlából irják a „P. N.“-nak: Bosznia sorsa a harcmezőn eldőlt. A városokkal az egyezmény ma köttetett meg. Tuzla ma este fényesen ki van világitva. A helyőrséggen itt maradt Rodics (60) és Váza (68) ezredek bandái minden utcán végig vonulva az ismert király-hymnust, s a magyar „Hazádnak rendületlenül“-jét játszották. A bosnyák nép, közben a törökök, is „Sivió madzsarlai, Sivió Bosnyáki“ éljent kiáltott. A katonaság éjfélig mulatott. Másnap reggel, (4-én) ő Felségének nevenapján minden ezred kivonult, s reggeli 6 órától 9-ig a fent emlitett két banda játszotta az osztrák és magyar nemzeti hymnust. A sanyaru hadjárat által megviselt katonaság üdvlövésekkel — ilyenekkel éltette királyunkat — s elfeledve a zeneszó mellett minden nyomoruságot: kifejezést adott a feletti örömének, hogy Bosznia okkupációja be van fejezve a harcmezőn.

Hercegóvinából egy hivatalos táviratröviden már jelentette azon látszólag jelentéktelen, de az országot és népet ismerők előtt rendkivül fontos hirt, hogy Trebinje, Zubci, Krusevica, Sutorina és Suma görögkeleti egyházközségeinek képviselői Joannovicshoz feliratot intéztek. melyben hálájukat, hódolatukat, hüségüket és ragaszkodásukat fejezték ki. Ezen hir annál jelentősebb, mert a hercegovinai görögkeleti egyház legtekintélyesebb képviselői. Mint a montenegróiak faj- és vallásrokonai mindig ezekhez vonzódtak. Hogy most iránt unk rokonszenvvel viseltetnek, az Joannovics tapintatosságára és ügyességére mutat, s remélni engedi, hogy a Hercegovinában levő csapatok számát legközelebb minden veszély nélkül meg lehet kevesbiteni.

Bécs, okt. 8. Zach vezérőrnagynak egy Zavaljeből keltezett s a zágrábi főhadparancsnoksághoz intézett távirata szerint, Reinländer vezérőrnagy tegnapelőtt, 6-án, egész napon át tartó szerencsés ütközetet vivott a Pecitől délkeletre eső magaslatokon erős felkelő osztagok ellen.

A veszteség, fájdalom, jelentékeny. A halottak között van Eltz alezredes a 76-ik tartalék-ezred parancsnoka, Polonyi a 71-ik tartalékezred hadnagya, Janowski a 12-ik vadászzászlóalj alezredese, Müller a 48-ik ezred hadnagya. Megsebesült Pokorny az 1-sö vadászzászlóalj őrnagya (könnyen) Lhay a 76-ik tartalékezred hadnagya (nehéz) Berthófy a 12-ik vadászzászlóaljból (könnyen,) Korzelt ugyanazon zászlóaljból (könnyen,) Krinovics a 48-ik sorgyalogezredből (könnyen.) Veszteség a legénységből mintegy 160—170 ember.

A hó 7-én az ütközet ismét megkezdetett. A két napi ütközet részletei még ismeretlenek.

---

* A honvédelmi miniszter értesülvén arról, hogy némely hadkiegészitési kerületi parancsnokságok a f. é. ujoncozás folytán utóegyének gyanánt besorozott avagy ilyenekké vált védköteleseket a hadjutalék végleges számbavétele alkalmával a sorhadból nem bocsátottak el, illetőleg nem helyezték át a póttartalékba, sőt legujabban a többi ujoncokkal együtt f. év okt. 1-ére tényleges szolgálatra rendelték be, ennélfogva megkereste a közös hadügyminisztert, utasitsa a hadkiegészitési kerületi parancsnokságokat, hogy az utóegyének kezelését s a póttartalékba való áthelyezését a mozgósitott ezredeknél is az eddigelé fennálló szabályok szerint eszközöljék.

* Andrássy gr. a porta óvására választ készit melyben, mint a „P. Ll.“ jelenti, be akarja bizonyitani, hogy nem Ausztria-Magyarország az oka ha a berlini szerződésben emlitett konvenció a portával Bosznia és Hercegovina okkupációját illetőleg nem köttetett meg; sőt inkább a porta egész eljárása azt bizonyitotta, hogy minden igyekezete oda irányult, miszerint a berlini szerződést a konvenció kibuvóján kijátsza. A jegyzék, mely az erre vonatkozólag Ausztria-Magyarország és a porta közt folyt tárgyalásokról tiszta képet nyujt, a delegációk elé fog terjesztetni.

A válság.

Nem történik ugyan semmi, de annál bövebben teremnek a combinációk. A legszerencsétlenebbek közé tartozik kétségkivül az, mely Széll s nehány már volt deákpárti államférfi s az egyesült ellenzék, sőt még a — szélső bal egy része közt is titkos összeesküvést keres a „régi Deákpárt“ helyreállitására, illetőleg Tisza Kálmán megbuktatására.

A jövőre épitett kombinációkban három név szerepel, mint a jövő magyar miniszterelnöké: Tisza, Bittó, Szlávy. Bécsből azt irják, hogy ott Tisza után — ha ő a parlamentben megbuknék, — Szlávyt szeretnék leginkább; Sennyey bárót a jövő, de nem a legközelebb jövő emberének tartják.

A kormány azon szándékát, hogy az országgyülés azonnal válassza meg a delegációt, kormánykörökben ugy magyarázzák, hogy Andrássy akar minden mások előtt kiállani sikra; hogy — miután keleti politikáját ő csinálta, a magyar miniszterek pedig csak támogatták — előbb ő akar érte a maga alkotmányos foruma, a delegáció előtt helyt állani; a mi — ha a delegáció helyesli eljárását — a magyar kormány helyzetét lényegesen megkönnyitené.

Andrássy grófot azonban e lovagias szándékának kivitelében — szintén hir szerint — meg akarják gátolni azon ellenzéki elemek, melyek fővágyát Tisza Kálmán megbuktatása képezi. Arrá akarnak hivatkozni, hogy a felirat elkészülése — tehát a felirati vita megtartása — előtt az uj országgyülés semmi érdemlegest nem végezhet, tehát delegációt sem választhat; sőt némelyek a 70 főre megszaporodott szélsőbal agyonbeszélési talentumát is belevonják kombinációikba.

A osztrák miniszterváltságról jelentik, hogy Herbst ur e hó 8-án éjjel táviratiuton Bécsbe hivatott ő Felségéhez. Egy másik távirat igy szól:

Bizonyosnak látszik, hogy nem Auersperg hg. lesz az uj kabinet feje. Rechbauert emlegetik elnöknek, s mellette Ferldert bel-, Demelt igazságügyi- és ifj Plenert pénzügyminiszternek. Herbst is kandidátus az elnökségre. Az alkotmányos párt tagjai a jövő hétre összejövetelt terveznek, hogy maguktartása felett megegyezzenek.

A háromszékmegyei közig. bizottság 1878 okt 8-an tartott gyülése.

(Vége.)

A tanfelügyelői jelentés tudomásulvétele után referált tanügyi darabok közül felemlitést érdemelnek még a következők:

1) Olvastatott vallás- és közoktatási m. kir. miniszter urnak 18726. sz. a kelt rendelete, melynél fogva a megyei közigazgatási bizottság felhivatik, hogy a népoktatási törvény szentesitése után foganatositott legelő-elkülönités alkalmából iskolai célokra kihasitott $^1/_{100}$ résznyi földterületet községenként mutassa ki, megjelölésével annak, hogy ezen iskolai fekvőségek a kihasitás keletkezése óta mostanig mikép kezeltettek.

2) Előterjesztetett Király Sándor sepsi-szentgyörgyi községi elemi népiskolatanitó panaszfolyamodványa az iránt, hogy három éven keresztül folytatott tanitói müködés után az iskolaszék által állomásától megfosztatott, a nélkül, hogy az indokolva lett volna. Kéri a közigazgatási bizottságot, hogy az iskolaszék törvénybe ütköző eljárását megsemmisitve, eddigi állomásába leendő visszahelyezését rendelje el.

Ezen kérelemre a tanfelügyelő rögtöni vissza helyezést s az elmozditást netalán kilátásba helyező vádokok bekérését s ezeknek alapján nevezett tanitónak törvényes utoni elitélését hozván javaslatba, ezen javaslat a rögtöni visszahelyezés elvetésével azon hozzátétellel fogadtatott el, hogy az ügy érdemleges tárgyalása előtt az iskolaszék hivassék fel felvilágositást adni az iránt: minő alapon, illetőleg minő szerződés mellett lett Király Sándor az 1875|6-ik tanév mint próbaév letelése után az 1876|7. és 1877|8-ik tanévekre is alkalmazva s minő okoknál fogva nem terjesztetett nevezett községi tanitó 187$^5/_6$-ra történt mgválasztatása szabályos jóváhagyás és dijlevéli megerősités alá?

5, Az egerpataki ev. ref. egyházközség felekezeti iskolájának ez év folytán történt községivé alakitása alkalmával az iskolahelyiséget évi 2 frt. haszonbérfizetés mellett a tulajdonjog fentartásával a községi iskola javára átengedvén s ezenkivül magát évenként még 6 frt. készpénz fizetésre is kötelezvén, az erről keletkezett s az erdélyi ev. ref. egyházkerületi főigazgató tanács által már korábban megerősitett szerződvény a megyei közigazgatási bizottság részéről is jóváhagyandónak határoztatott.

4. A bodolai községi elemi népiskolának 187$^5/_6$ tanévi fenntartási költségvetése felterjesztés végett azon kérés mellett nyujtatván be, hogy az ottani, 300-nál többre menő tankötelés növendékek oktatására a most meglévő egy rendes tanitónői és két kántor segédtanitói állomáson kivül még egy negyedik rendes tanitói állomás rendszeresitése is engedélyeztessék: ezen kérés pártolóan felterjesztetni határoztatott vallás- és közoktatási miniszter ur ő nmlghoz.

5. A kisborosnyói és málnási községi népiskolai tanitók pénzfizetésük huzamos időn keresztüli visszatartása miatt a megyei kir. tanfelügyelőnél anaszt emelvén, miután kitünt, hogy ezen máltatlan megrövidités az 5% pótadónak be nem szolgáltatásából eredett, az illető községi előjárók ellen hivatali hanyagság cimén fegyelmi kereset inditása rendeltetett el.

6. Szabályszerü eljárás, illetőleg bizottsági jóváhagyás folytán ez uttal a következő képesitett tanerők nyertek e megye területén rendes tanitói alkalmazást.

a. Az ilyefalvi községi elemi népiskolánál Gál Károly és Csusz Anna.

b. A márkosfalvi községi népiskolánál Bölcskövy Örzse.

c. A nagyborosnyói k. népiskolánál: Földes Géza.

d. A körösi népiskolánál: Cseh Lajos.

e. A maksai községi népiskolánál: Magyari György és Kőszegi Róza.

f. A szacsvai községi népiskolánál: Kónya Lajos.

A beterjesztett dijlevelek minden kivétel nélkül szabályszerü megerősitésben részesültek.

VIDÉKI ÉLET.

Nagy-Borosnyó, 1878. okt. 9.

Tekintetes szerkesztő ur!

A sors csapásai ez idő szerint megterhesedtek Nagy-Borosnyó községünkön.

A mult évben 80 növendékünket ragadá el a roncsoló toroklob, mely számot szaporitá a jelen év is 15-tel.

Ezelőtt 10 héttel a villámcsapás rombolá templomunkat. Azóta gonosztevő kezek éjszakai gyujtogatással rémiték községünket. Csak a legközelebbieket emlitem fel.

Október 5-ére virradólag — vasárnap — egy atyánkfiának csüre borult lángba; hétfőn éjszakai 11 órakor egy más gazdának csüre gyult fel. De még itt nincs vége a vésznek.

Az ekkori tüzoltásban ellankadt nép már kezdett vala hazamenni, midőn ismét megkondultak a vészharangok: a mester csürkertjében egy kazal szalma gyult meg. Azalatt, mig ezt oltanák, a papi csürkertben is egy nagy kazal szalma lobbant fel. Minthogy az oltáson nagy számu nép volt jelen, mind a papi, mind a mesteri 3 ölnyi távolságban levő csürök szerencsére megmentettek.

Már reggeledett s az oltásban elfáradt népség haza indult, midőn a paplakban a cselédség lármát ütött: „A papi udvaron levő rakás szalma meggyult!“ És igy nyolc óra alatt öt gyulás történt. Még ezelőtt is 3 héttel 24 óra alatt 2 épület gyujtatott fel és égett el.

Most már kirendelt őrállók őrködnek az utcákon.

Minő istentelenségek kivitelére nem képes az elfajult gonosztevő! Ugy látszik, mintha Nagy Borosnyó elhamvasztását vette volna célba.

Az szomoru történetrajza a Nagy-Borosnyó községünkre nehezült balsors csapásainak.

—r —l.

Az alakulandó nőegylet

érdekében következő felhivást bocsátotta ki a s. szentgyörgyi segélygyüjtő bizottság:

Sepsi-Szentgyörgy város nemesen érző lelkes hölgyei azon felhivásunknak, hogy megsebesült harcosaink s otthon maradt családjuk részére fillér-estélyeket rendezzenek, honleányi készséggel engedtek. Ezen estélyek megteremtették az alakulás, a közelebbi társulás eszméjét, melyre városunknak oly nagy szüksége van.

A közelebbi fillér-estélyen e célból inditvány tétetett egy állandó nőgyletté való alakulásra. Az inditvány nemes céljához illő lelkesedéssel, általános pártolással találkozott. Számos aláirás is történt ez estélyen, és e körülmény arról adott fényes tanuságot, hogy Sepsi-Szentgyörgy város nőközönsége a társadalmi élet magasabb fejlesztésére helyes érzékkel bir.

A nőegylet megalakulása tehát már csak igen rövid idő kérdése.

Nem célunk ezuttal annak irányát az ügy is eléggé tájékozott közönség előtt hosszasabban fejtegetni: megelégszünk ezuttal annyival, ha városunk és közel vidékünk elhanyagolt árva-szegényügyére utalunk. Mennyi elnyomorodott, hány munkaképtelen, mennyi házi szegény nyomora vár a társadalomtól enyhitést. Összetett erővel, közös munkássággal segitsünk rajtok!

A női erények legnemesbike, a könyörület, a szeretet parancsolja ezt nemünknek.

Alakuljunk e célból rendszeres nőegyletté!

Ezen egyletnek tagja lehet minden feddhetlen jellemü nő vagy férfi, vallás-, rang- és nemzeti különbség nélkül. Felhivjuk tehát önt, ki a nemes célokért eddig is készséggel áldozott, sziveskedjék a mellékelt iv valamelyik rovatába beiratkozni s folyó hó 13-án, azaz vasárnap délután 3 órakor a városház nagytermében tartandó alakuló gyülésre megjelenni.

Maradtunk teljes tisztelettel

Sepsi-Szentgyörgy, 1878. október 11-én

A s.-sztgyörgyi nők segélygyüjtő bizottsága nevében:

Bogdán Istvánné, **Sebestyén Sándorné.**